VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE

SV. ALŽBETY V BRATISLAVE, N. O.

ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM V ŠTUDIJNOM ODBORE SOCIÁLNA PRÁCA

v akademickom roku 2026/2027

SOCIÁLNA PRÁCA A SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

1. **Fenomén pomoci v dejinách** (starovek – prvá pol. 19. stor.). Charitatívna pomoc (vplyv kresťanstva). Vybrané osobnosti a míľniky.
2. **Historický kontext vývoja sociálnej práce od druhej polovice 19. storočia do súčasnosti vo svete a na Slovensku.** Významné osobnosti a míľniky sociálnej práce.
3. **Historické východiská sociálnej politiky** v staroveku, antike, stredoveku, novoveku až po nástup industrializácie. Hlavné míľniky a osobnosti (napr. Solón, Platón, Aristoteles, kresťanská filantropia, Thomas More, Tommaso Campanella, Robert Owen...).
4. **Vývoj sociálnej politiky a sociálneho zabezpečenia v 19. a 20. storočí** (Bismarck, Keynes, Beveridge, Myrdal atď.). Vplyv sociálnej náuky Cirkvi na vývoj v sociálnej politike.
5. **Vývoj sociálnej politiky na našom území od roku 1918 po súčasnosť**. Transformácia sociálnej sféry po roku 1989 (z pohľadu sociálnej politiky aj sociálneho zabezpečenia v obdobiach: 1989 - 1993, 1993 - 1998, 1998 - 2006, 2006 - súčasnosť).
6. **Ľudské práva a sociálna spravodlivosť ako základné princípy súčasnej sociálnej práce a sociálnej politiky.** Základné kategórie ľudských práv a záväznosť medzinárodných právnych noriem. Význam sociálnych práv.
7. **Sociálna práca ako vedná disciplína**. Atribúty vedy. Špecifiká sociálnej práce ako vednej disciplíny.
8. **Vzťah sociálnej práce a iných vedných disciplín** (sociálna filozofia, sociológia, psychologické a zdravotnícke disciplíny...). Spoločné znaky a rozdiely.
9. **Vzťah sociálnej pedagogiky a sociálnej práce.** Spoločné znaky a rozdiely.
10. **Právne vedy a sociálna práca**. Vzťah občianskeho práva a rodinného práva k sociálnej práci. Správne právo a správne konanie v činnostiach sociálneho pracovníka.
11. **Sociálna práca ako odbor vzdelania.** Medzinárodný rámec (IASSW, Globálne štandardy). Charakteristika študijného odboru sociálna práca. Profil absolventa sociálnej práce.

12. **Vzdelávanie v sociálnej práci na Slovensku po roku 1989**. Ďalšie vzdelávanie sociálnych pracovníkov (aj podľa zákona o sociálnej práci). Profesijné organizácie sociálnej práce na Slovensku. Slovenská komora sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce.
13. **Praktické aktivity (projekty) vysokých škôl v oblasti sociálnej práce** (napr. VŠ ZaSP sv. Alžbety v Bratislave).
14. **Sociálny pracovník. Kvalifikačné a osobnostné predpoklady pre výkon sociálnej práce.** Zákon o sociálnej práci (2014). Profesionálne kompetencie a roly sociálneho pracovníka.
15. **Vzťah sociálneho pracovníka a klienta.** Kreovanie vzťahu sociálny pracovník – klient. Orientácie sociálnych pracovníkov.
16. **Sociálna opora, sociálna podpora, sociálna sieť.** Vymedzenie pojmov. Zásadné predpoklady pre dobre fungujúcu sociálnu sieť.
17. **Sociálna politika, jej definovania**. Vzťah sociálnej práce a sociálnej politiky.
18. **Vymedzenie pojmov a konceptov**: sociálny problém, sociálny konflikt, sociálny zmier, sociálna sféra.
19. **Sociálna udalosť**. Klasifikácia sociálnych udalostí a ich špecifiká.
20. **Aktéri sociálnej politiky a sociálneho zabezpečenia**. Sociálna správa.
21. **Sociálny štát.** Typológia sociálneho štátu.
22. **Princípy, funkcie a ciele sociálnej politiky.**
23. **Nástroje sociálnej politiky**, vymedzenie a základná charakteristika.
24. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie v oblasti zdravia a choroby**. Zdravotné poistenie a nemocenské poistenie.
25. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie ťažkého zdravotného postihnutia a invalidity.**
26. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie rodiny.**
27. **Sociálna politika zamestnanosti a sociálne zabezpečenie v nezamestnanosti.**
28. **Sociálna politika a sociálne zabezpečenie osôb vyššieho veku** (seniorov). Dôchodkové poistenie (legislatíva, podsystémy).
29. **Štátne sociálne dávky** (legislatíva, rozdelenie) a základné nástroje – životné minimum, riešenie nepriaznivej životnej situácie.
30. **Sociálne služby.** Legislatíva, definovanie, formy a druhy sociálnych služieb. Poskytovatelia sociálnych služieb.
31. **Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela** a jej legislatívne ukotvenie.
32. **Verejná sociálna správa**, systém a kompetencie orgánov verejnej správy v sociálnej oblasti. Transformácia verejnej sociálnej správy po roku 1989.

VYSOKÁ ŠKOLA ZDRAVOTNÍCTVA A SOCIÁLNEJ PRÁCE

SV. ALŽBETY V BRATISLAVE, N. O.

ŠTÁTNICOVÉ OTÁZKY PRE BAKALÁRSKE ŠTÚDIUM V ŠTUDIJNOM ODBORE SOCIÁLNA PRÁCA

v akademickom roku 2026/2027

METÓDY SOCIÁLNEJ PRÁCE

1. **Vznik a vývoj metód sociálnej práce**. Osobnosti, míľniky a najvýznamnejšie obdobia vývoja metód sociálnej práce (USA a európsky kontext).
2. **Terminologické vymedzenie pojmov**: metódy sociálnej práce, techniky, metodika, prístupy v sociálnej práci. Klasifikácia metód sociálnej práce.
3. **Komunikácia v sociálnej práci**. Verbálna a neverbálna komunikácia. Zásady optimálnej komunikácie.
4. **Klient sociálnej práce**, typológie klientov.
5. **Sociálne fungovanie.** Sociálne prostredie ako objekt sociálnej práce.
6. **Prípadová sociálna práca.** Stručný vývoj. Jej základné princípy a teoretické koncepty v súčasnosti.
7. **Prvý kontakt s klientom.** Jeho dôležitosť. Nadviazanie komunikácie s klientom. Špecifiká práce s nedobrovoľným klientom a klientom v odpore.
8. **Sociálne hodnotenie** (základné diagnostické metódy, proces diagnostikovania, sociálna diagnóza, posúdenie životnej situácie klienta).
9. **Sociálna intervencia a sociálna terapia**. Rozlíšenie pojmov. Bežná a krízová intervencia. Opis vybraných typov sociálnej intervencie.
10. **Ukončenie intervencie**. Dôležitosť evaluácie a katamnézy v sociálnej práci s jednotlivcom. Administrácia a dokumentácia v sociálnej práci.
11. **Význam kazuistiky a jej využitie v činnostiach sociálneho pracovníka.** Štruktúra kazuistiky. Druhy, funkcie a štýly kazuistiky, kauzistický prístup.
12. **Prípadový manažment** (case management a care management). Sociálny pracovník ako manažér.
13. **Sociálna prevencia**, charakteristika pojmu, vykonávanie sociálnej prevencie pre maloleté a plnoleté osoby. Formy sociálnej prevencie.
14. **Sociálna patológia a deviácia**. Vymedzenie relevantných pojmov (norma, normalita, tolerančný limit, sociálna kontrola). Znaky sociálnej patológie.
15. **Teórie príčin vzniku deviantného správania**.

16. **Metódy sociálnej práce so závislými a spoluzávislými**. Filozofia harm reduction. Resocializácia klientov závislých od drog.
17. **Sociálna práca v problematike prostitúcie a obchodovania s ľuďmi**. Dôležitosť streetworku v problematike prostitúcie.
18. **Sociálna práca s ľuďmi bez domova**. Systémový prístup. Metódy sociálnej práce a sociálne služby.
19. **Domáce násilie ako sociálno-patologický jav**. Prevencia a metódy sociálnej práce s dospelými obeťami domáceho násilia. Zariadenia sociálnych služieb a SPODaSK vhodné pre komplexnú formu pomoci.
20. **Syndróm CAN a CSA, charakteristika pojmov**. Krízová intervencia a sociálno-právna ochrana detí so syndrómom CAN.
21. **Mediácia. Jej základné princípy**. Kvalifikačné predpoklady mediátora. Mediácia v sociálnej práci.
22. **Sociálna práca s občanmi s telesným postihnutím**. Sociálne služby a metódy sociálnej práce. Sociálna rehabilitácia.
23. **Sociálna práca s mentálne a viacnásobne postihnutými jedincami**. Špecifiká, metódy sociálnej práce a sociálne služby.
24. **Opatrovateľská služba a osobná asistencia.** Podporné služby. Odľahčovacia služba.
25. **Sociálna práca s marginalizovaným Rómskym spoločenstvom**.
26. **Sociálna práca so žiadateľmi o azyl**. Výchova k tolerancii, inklúzia azylantov do spoločnosti.
27. **Projektovanie v sociálnej práci**. Typy projektov. Štruktúra projektov. Zdroje financovania sociálnych projektov.
28. **Sociálna práca v neziskovom sektore**. Význam mimovládneho sektoru v spoločnosti. Výhody a riziká mimovládneho sektora.
29. **Dobrovoľníctvo v sociálnej práci**. Význam pre súčasnú sociálnu prácu. História, súčasnosť a perspektívy dobrovoľníctva. Príprava dobrovoľníkov a práca s dobrovoľníkmi v sociálnych organizáciách.
30. **Svojpomoc a svojpomocné skupiny.** Kooperácia a komunikácia v svojpomocnej skupine. Dôležitosť svojpomocných skupín v prevencii závislostí.
31. **Etika v sociálnej práci.** Etický kódex sociálneho pracovníka a asistenta sociálnej práce v Slovenskej republike (2015, 2019) a medzinárodný etický kódex (IFSW / IASSW, 2018). Etická zodpovednosť voči klientom.
32. **Etický problém a etická dilema**. Systematický postup riešenia etickej dilemy v sociálnej práci.